
Міністерство освіти і науки України
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаша Ромеріса
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Старопольська Вища Школа у Кельцах
Державна вища професійна школа в Коніні
Гродненський державний аграрний університет
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені П. Василенка
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавський державний аграрний університет
Львівський національний аграрний університет
Кафедра обліку та оподаткування

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ: ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ

**Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
присвяченої 165-річчю заснування
Львівського національного аграрного університету
та 50-річчю створення кафедри обліку та оподаткування
17-19 березня 2021р.
Частина 1**

ЛЬВІВ 2021

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 17-19 березня 2021 р. **Ч. 1.** Львів: ЛНАУ, 2021. 480 с.

Організаційний комітет:

Гнатишин Л.Б. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Пилипенко К.А. – д.е.н., професор, професор бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету;

Василішин С.І. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Прокіпшин О.С. – заступник завідувача кафедри з наукової роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Жидовська Н.М. – заступник завідувача кафедри з навчально-методичної роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Малецька О.І. – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Дранус Л.С. – к.е.н, доцент кафедри менеджменту Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Лега О.В. – к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету.

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої **165-річчю заснування Львівського національного аграрного університету та 50-річчю створення кафедри обліку та оподаткування «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти».** Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

УДК 657.1 : 332.2

Палаш А.В., Шевчук С.А., Цимбалістий О.Я.
аспіранти,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

ПРОБЛЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Земля у якості базового об'єкта суспільно-економічних відносин вимагає належної нормативно-правової регламентації й адекватного обліково-аналітичного відображення, однак чіткої ідентифікації та методологічної структуризації обліку земельних об'єктів, як і прав користування ними, не передбачено ні вітчизняними положеннями бухгалтерського обліку, ні Міжнародними стандартами фінансової звітності. В результаті, за переконанням проф. Бруханського Р. Ф. і доц. Бінчаровської Т. А. [2, с. 64] у більшості сільськогосподарських підприємств України внаслідок реалізації неадекватного механізму обліку землі нівелюється вартість активів, знижуючи інвестиційну привабливість аграрного сектору національної економіки. Суттєві диспропорції та омани фінансової звітності сільськогосподарських підприємств продукує факт невідображення орендованої землі у фізичних осіб, оскільки вона обліковується поза балансом, що генерує ефект кривого дзеркала в процесі моніторингу обігу землі, капіталізації та ціноутворення.

Проблема обліку земельних ресурсів в Україні актуалізується становленням ринку сільськогосподарських земель. Низький рівень організації обліку земель день не забезпечує точною та достовірною інформацією зовнішніх і внутрішніх користувачів.

Дослідження науковців Стівена Лоурі, Кіро Самії, Рута Холла, Аарона Леопольда, Донни Хорнбі та Фараї Мтера вказують на те, що встановлення повноцінного ринку землі сприяє добробуту через покращення матеріального становища та внесення довгострокових інвестицій [5].

На сьогоднішній день бухгалтерський облік земельних ресурсів,

що належать сільськогосподарським підприємствам на правах власності, постійного користування або отримані на умовах фінансового лізингу, здійснюється в складі основних засобів на рахунку 10 «Основні засоби» субрахунку 101 «Земельні ділянки». За дебетом цього рахунку відображається надходження земельних ділянок на баланс підприємства, як внесок засновників до статутного капіталу або одержаних безоплатно у власність, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод. А за кредитом – вибуття землі. Надходження земельної ділянки сільськогосподарського призначення шляхом купівлі є не можливим, тому що в Україні на сьогоднішній день діє мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, який забороняє операції купівлі-продажу земель.

За результатами проведеного аналізу праць вітчизняних вчених у сфері обліку земельних ресурсів як основних засобів підприємства, наукові пошуки можна диференціювати в розрізі трьох напрямів:

1) Бриндзя З. Ф. [1], Бруханський Р. Ф., Бінчаровська Т. А. [2], Ярмолюк О. Ф. та інші вважають, що до чинних рахунків необхідно виділити додаткові субрахунки третього порядку: 101.1 «Землі, що знаходяться у власності підприємства»; 101.2 «Землі, що знаходяться у фінансовій оренді»; 101.3 «Землі, що передані в короткострокову операційну оренду»; 101.4 «Землі, що тимчасово перебувають під заставою»; 101.5 «Землі, що тимчасово не використовуються»;

2) М. В. Додонова, Н. А. Бунчук [3] та інші науковці земельні ресурси сільськогосподарського призначення пропонують обліковувати у складі біологічних активів на субрахунку 167 «Природні біологічні активи, що використовуються в сільськогосподарському виробництві», а на рахунку 101 – земельні ділянки під забудовами;

3) Я. П. Іщенко, Т. В. Севериненко [4] доводять, що земельні ресурси необхідно виділити як окремий об'єкт і відображати на рахунку 15 «Землі сільськогосподарського призначення». Капітальні інвестиції, що відображаються на рахунку 15, у зв'язку

із запропонованим перерозподілом інформації, автор пропонує перевести на рахунок 14 «Інвестиції», на якому здійснюватиметься облік як фінансових, так і капітальних інвестицій.

Поділяючи думку науковців першої групи щодо доцільності виділення субрахунків третього порядку, додатково пропонуємо за наявності різновидів земельних ділянок у сільськогосподарських підприємствах з метою підвищення аналітичності облікової інформації застосовувати субрахунки четвертого порядку, зокрема: 101.1.1 «Рілля»; 101.1.2 «Сади»; 101.1.3 «Пасовища»; 101.1.4 «Сіножаті»; 101.1.5 «Перелogi»; 101.1.6 «Земельні ділянки несільськогосподарського призначення».

Список використаних джерел:

1. Бриндзя З. Ф. Формування і функціонування облікового відображення операцій з купівлі-продажу земельних ділянок різних форм власності. Галицький економічний вісник. 2012. № 2. С. 170-180.

2. Бруханський Р. Ф., Бінчаровська Т. А. Науково-практичні проблеми відображення земельних ресурсів у системі бухгалтерського обліку. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 1(87). С. 64-71. DOI: 10.26642/jen-2019-1(87)-64-71.

3. Додонова М. В., Бунчук Н. А. Методические подходы к отражению земель сельскохозяйственного назначения в синтетическом учете и финансовой отчетности предприятий. Экономические науки. Учет и аудит URL: http://www.rusnauka.com/22_PNR_2009/Economics/49965.doc.htm.

4. Іщенко Я. П., Севериненко Т. В. Вдосконалення обліку земель сільськогосподарського призначення та оцінки прав користування земельними ділянками. Збірник наукових праць ВНАУ (Економіка). 2012. № 1(56). С. 102-107.

5. Lawry S., Samii C., Hall R., Leopold A., Hornby D., Mtero, F. The impact of land property rights interventions on investment and agricultural productivity in developing countries: a systematic review. Campbell Systematic Reviews 2014:1 DOI: 10.4073/csr.2014.1.